
Zittingsdocument

B9-0148/2024

26.2.2024

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van een verklaring van de vicevoorzitter van de
Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en
veiligheidsbeleid

ingediend overeenkomstig artikel 132, lid 2, van het Reglement

over de kritieke situatie in Cuba
(2024/2584(RSP))

**Javier Nart, Petras Auštrevičius, José Ramón Bauzá Díaz, Jordi Cañas,
Fabio Massimo Castaldo, Dita Charanzová, Olivier Chastel, Karin
Karlsbro, Ilhan Kyuchyuk, Dragoș Pîslaru, Frédérique Ries, María
Soraya Rodríguez Ramos, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans**
namens de Renew-Fractie

B9-0148/2024

**Resolutie van het Europees Parlement over de kritieke situatie in Cuba
(2024/2584(RSP))**

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over Cuba, met name zijn resolutie van 12 juli 2023 over de stand van zaken bij de PDCA tussen de EU en Cuba in het licht van het recente bezoek van de hoge vertegenwoordiger aan het eiland¹,
- gezien de Overeenkomst inzake politieke dialoog en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Cuba, anderzijds² (hierna de “PDCA” genoemd), die in december 2016 is ondertekend en sinds 1 november 2017 voorlopig wordt toegepast,
- gezien artikel 5 van de Cubaanse Grondwet,
- gezien de definitie van “organisatie uit het maatschappelijk middenveld” in het Publicatieblad van de Europese Unie,
- gezien document ARES (2021) 2474104 van de adjunct-directeur voor Noord-, Midden- en Zuid-Amerika van de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO),
- gezien de verslagen van mensenrechtenorganisaties, zoals Human Rights Watch, de Human Rights Foundation en Prisoners Defenders, en gezien hoofdstuk IV.B inzake Cuba van de jaarverslagen van 2020, 2021 en 2022 van de Inter-Amerikaanse Commissie voor de mensenrechten, en gezien de mededeling van 6 november 2019 gericht aan de Hoge Commissaris van de VN voor de mensenrechten en afkomstig van de speciale rapporteur van de VN inzake hedendaagse vormen van slavernij en de speciale rapporteur van de VN inzake mensenhandel, met name vrouwen en kinderen, over Cubaanse medische hulpdiensten, en gezien de mededeling van 2 november 2023 gericht aan de Hoge Commissaris van de VN voor de mensenrechten en afkomstig van de speciale rapporteur van de VN inzake hedendaagse vormen van slavernij over Cubaanse medische hulpdiensten, en gezien de conclusies van de universele periodieke doorlichting 2018 met betrekking tot Cuba van de VN-Mensenrechtenraad inzake Cubaanse medische hulpdiensten,
- gezien de mededeling aan Cuba van 16 november 2023 van de speciale VN-rapporteur voor de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging, de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie, de speciale VN-rapporteur voor de bevordering en bescherming van het recht op vrijheid van mening en meningsuiting, de speciale VN-rapporteur voor het recht op vrijheid van vreedzame vergadering en vereniging en de speciale VN-rapporteur voor minderheidskwesties,
- gezien artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,

---

¹ Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0280.

² PB L 337I van 13.12.2016, blz. 3.

- A. overwegende dat het Parlement op 5 juli 2017 zijn goedkeuring heeft gehecht aan de PDCA, met duidelijke voorwaarden in verband met de verbetering van de mensenrechten en de democratie in Cuba, met inbegrip van een opschortingsclausule in geval van schending van de mensenrechtenbepalingen; overwegende dat de Cubaanse autoriteiten in de begeleidende resolutie worden verzocht delegaties van het Europees Parlement het land binnen te laten en toegang te bieden tot hun gesprekspartners;
- B. overwegende dat verschillende artikelen van de PDCA tussen de EU en Cuba, namelijk de artikelen 1, 2 en 3, duidelijke beginselen bevatten op het gebied van gelijkheid, wederkerigheid, wederzijds respect, versterking van contacten, dialoog en samenwerking tussen beide partijen;
- C. overwegende dat het aantal politieke gevangenen en gewetensgevangenen in Cuba dramatisch is gestegen tot acht maal het aantal in 2018, wat op 31 januari 2024 neerkwam op 1 066 personen, waarvan er 33 minderjarig waren op het moment van hun gevangenneming; overwegende dat mensenrechtenorganisaties ook meer dan 11 000 gevallen van “pre-criminele” veroordelingen hebben gedocumenteerd van personen die geen misdaad hebben gepleegd of hebben gepoogd, volgens de vermelding in april 2022 door de voorzitter van het VN-Comité tegen Foltering (CAT) tijdens de 73e zitting van het CAT in de afsluitende mondelinge opmerkingen over het derde periodieke verslag van het CAT over Cuba; overwegende dat krachtens artikel 72 van het Cubaanse burgerlijk wetboek de afgelopen decennia jaarlijks sprake was van gemiddeld 3 850 nieuwe “pre-criminele” opsluitingen; overwegende dat de artikelen 434.1 en 189.3 van het nieuwe wetboek van strafrecht van Cuba voortbouwen op de “pre-criminele” maatregelen in het burgerlijk wetboek;
- D. overwegende dat vijf mandaathouders voor speciale procedures van de VN-Mensenrechtenraad, waaronder vier speciale rapporteurs, Cuba op 16 november 2023 een mededeling hebben gestuurd waarin zij een systematische patroon beschrijven van vervolging, opsluiting en foltering van moslimimams, Yoruba-Ifa’s (priesters van de Afro-Cubaanse religie), evangelische dominees en katholieke priesters, en dit veroordelen;
- E. overwegende dat in de “World Prison Brief” van januari 2024 van het Institute for Crime and Justice Policy Research te zien is dat het aantal gevangenen op het eiland is gestegen van 57 000 tot 90 000, hetgeen inhoudt dat er op Cuba nu 794 gevangenen per 100 000 inwoners zijn, het op één na hoogste percentage ter wereld; overwegende dat de Cubaanse regering willekeurige detentie blijft gebruiken om critici, onafhankelijke activisten, politieke tegenstanders en anderen te teisteren en intimideren; overwegende dat 5 499 personen in 2022 willekeurig in gevangenschap zaten;
- F. overwegende dat mensenrechtenorganisaties onafgebroken documenteren hoe het hardhandige onderdrukken van het recht op vrijheid van meningsuiting en vreedzame vergadering en vereniging in het land voortgaat en de Cubaanse autoriteiten afwijkende stemmen het zwijgen opleggen en hun pijlen richten op mensenrechtenverdedigers; overwegende dat het hoofddoel van de PDCA, verbetering van de fundamentele vrijheden in Cuba, niet is gerealiseerd;
- G. overwegende dat de mensenrechtensituatie in Cuba zeer zorgwekkend is, met name ten

aanzien van kwetsbare bevolkingsgroepen zoals vrouwen, etnische minderheden en de lhbtqi+-gemeenschap; overwegende dat niet-gouvernementele organisaties en onafhankelijke waarnemingsposten melding maken van een toename van het aantal feminicides in Cuba waarbij in 2023 sprake was van 89 gevallen terwijl in 2024 tot dusver melding is gemaakt van acht nieuwe gevallen; overwegende dat het regime desondanks geen systeem heeft ingevoerd voor de registratie, aan de hand van actuele openbare gegevens, van feminicide in Cuba, en dat er nog geen alomvattende wet tegen gendergerelateerd geweld is aangenomen die de betrokkenheid van vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties garandeert;

- H. overwegende dat politieke dialoog altijd de rechtstreekse, intensieve en onbeperkte betrokkenheid van vertegenwoordigers van het onafhankelijk maatschappelijk middenveld en van de gehele politieke oppositie moet omvatten, zoals in artikel 36 van de PDCA wordt benadrukt; overwegende dat er onmiddellijk moet worden opgetreden tegen de situatie dat, sinds de ondertekening van de overeenkomst, onafhankelijke maatschappelijke organisaties worden uitgesloten van toegang tot samenwerkingsfondsen en/of deelname aan de PDCA, terwijl daarentegen deelname en toegang tot samenwerkingsfondsen uitsluitend wordt toegestaan aan ondernemingen waaraan de staat deelneemt en die dus door haar gecontroleerd worden;
- I. overwegende dat de VN op 2 januari 2024 de brief met tenlastelegging aan het Cubaanse regime publiceerde waarin het wordt beschuldigd van dwangarbeid, een van de vormen van moderne slavernij waarop de speciale rapporteur van de VN inzake mensenhandel, met name vrouwen en kinderen en de speciale rapporteur van de VN inzake hedendaagse vormen van slavernij, heeft gewezen; overwegende dat verscheidene internationale organisaties het feit aan de kaak stellen dat Cubaanse burgers die in het buitenland werkzaam zijn, zoals artsen, leraren, zeelieden, ingenieurs, kunstenaars of atleten, het slachtoffer zijn van mensenhandel door middel van inherent dwingende wetten en voorschriften die raken aan zeer fundamentele vrijheden, zoals artikel 176 van het wetboek van strafrecht, Mincex-resolutie nr. 368 van 2020, de migratiewet en decreet nr. 306 van 2012;
- J. overwegende dat de speciale rapporteur van de VN voor hedendaagse vormen van slavernij er in een mededeling van 2 november 2023 op wees dat Cuba, Spanje, Italië, Qatar en MSC Cruises de slavernij van Cubaanse buitenlandse arbeidsmissies toestaan en/of hieraan hun medewerking verlenen;
- K. overwegende dat het geleidelijk aan Cuba opgelegde communistische regime ieder vooruitzicht op democratische verandering uitsluit, aangezien artikel 5 van de Cubaanse grondwet bepaalt dat de “unieke, door Martí, Fidel, Marx en Lenin geïnspireerde communistische partij van Cuba” de hoogste leidende politieke kracht van de samenleving en de staat is, en aangezien het huidige politieke systeem als onherroepelijk is aangemerkt in de artikelen 4 en 229;
- L. overwegende dat de Cubaanse autoriteiten, ondanks jarenlang aandringen op een bezoek aan het eiland, stelselmatig weigeren officiële commissies, delegaties en sommige fracties van het Europees Parlement, internationale mensenrechtenorganisaties en andere onafhankelijke waarnemers van de mensenrechtensituatie, waaronder speciale VN-rapporteurs, tot Cuba toe te laten;

- M. overwegende dat het Europees Parlement op 20 september 2023 van de ambassadeur van Cuba in België en de EU een uitnodiging heeft ontvangen om het land te bezoeken; overwegende dat de vicevoorzitter van het Cubaanse parlement op 19 december 2023, kort nadat de ad-hocdelegatie van het Europees Parlement was samengesteld, de ambassadeur van de EU in Cuba in kennis heeft gesteld van de weigering van het land om de delegatie te ontvangen met de motivering dat zij “geen bezoek wensen te ontvangen van leden van het Europees Parlement die tegen de belangen van Cuba werken en zich volledig aansluiten bij de Verenigde Staten”; overwegende dat het Europees Parlement ten aanzien van Cubaanse officiële delegaties het wederkerigheidsbeginsel moet toepassen; overwegende dat de ambassadeur van de Republiek Cuba in een brief van 25 januari 2024 aan de voorzitter van het Europees Parlement de voorzitter van de ad-hocdelegatie van het Europees Parlement naar Cuba en twee andere leden heeft omschreven als personen die “banden onderhouden met en steun verlenen aan burgers en organisaties die zijn opgenomen in de nationale lijst van personen en entiteiten (...) op grond van terroristische daden”;
- N. overwegende dat het Parlement de Sacharovprijs voor de vrijheid van denken drie keer aan Cubaanse activisten heeft uitgereikt, namelijk aan Oswaldo Payá in 2002, de Dames in het Wit in 2005 en Guillermo Fariñas in 2010; overwegende dat winnaars van de Sacharovprijs en hun familieleden nog steeds regelmatig worden lastiggevallen en geïntimideerd en dat hun wordt belet het land te verlaten en deel te nemen aan internationale evenementen;
1. betreurt dat ondanks het feit dat de PDCA al geruime tijd geleden in werking is getreden, de situatie in Cuba wat betreft gebrekkige democratie en vrijheden niet is verbeterd, en dat er integendeel sprake is van een verdere achteruitgang en verslechtering van de mensenrechtensituatie op het eiland, hetgeen een duidelijke en systematische schending van de basisbepalingen van de PDCA inhoudt;
  2. benadrukt het feit dat alle partijen verplicht zijn de bindende bepalingen van de PDCA na te leven en het beginsel van universaliteit van de mensenrechten te eerbiedigen;
  3. veroordeelt de systematische mensenrechtenschendingen en mishandeling van onder andere demonstranten, politieke dissidenten, religieuze leiders, mensenrechtenactivisten en onafhankelijke kunstenaars waaraan het Cubaanse regime zich schuldig maakt in de krachtigste bewoordingen; dringt er bij de Cubaanse autoriteiten op aan onmiddellijk een einde te maken aan het beleid van repressie;
  4. is bezorgd over de alarmerende toename van het aantal politieke gevangenen, dat sinds 2018 meer dan verachtvoudigd is; dringt aan op de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van alle personen die worden vastgehouden enkel en alleen omdat zij hun mensenrechten uitoefenen, waaronder hun recht op vrijheid van meningsuiting en vreedzame vergadering; dringt voorts aan op de intrekking van onrechtvaardige strafrechtelijke tenlasteleggingen en steunt de facilitering van de terugkeer van personen in ballingschap;
  5. veroordeelt het beleid van de Cubaanse regering om legitieme maatschappelijke organisaties uit te sluiten van seminars voor het maatschappelijk middenveld van de EU en Cuba; vindt het onaanvaardbaar dat de EDEO en de EU-delegatie in Havana akkoord

zijn gegaan met uitsluiting van de Cubaanse democratische oppositie, alsook van zowel Europese als Cubaanse onafhankelijke en legitieme maatschappelijke organisaties, van politieke dialogen, omdat deze organisaties niet de steun hebben van de Cubaanse autoriteiten;

6. uit zijn diepe bezorgdheid over het bestaan van Cubaanse medische hulpdiensten die werken in omstandigheden van dwangarbeid; veroordeelt door de Cubaanse staat aangestuurde dwangarbeid, die uitsluitend is ingegeven door economisch gewin; hekelt het feit dat 78 % van de “vrijwilligers” in internationale missies heeft verklaard tegen zijn wil te zijn ingezet of structureel gedwongen werd tot deelname;
7. merkt op dat leden van het Cubaanse parlement, onder wie de secretaris van het Cubaanse parlement, Homero Acosta, in november 2023 in het Europees Parlement met respect zijn behandeld en een warme ontvangst kregen; stelt dat de voortdurende uitsluiting van het Europees Parlement, als enige Europese instelling die de toegang tot Cubaans grondgebied wordt ontzegd, onaanvaardbaar en in strijd met de PDCA is; verwerpt het besluit van Cuba om een bezoek van een ad-hocdelegatie van het Europees Parlement te weigeren en dringt er bij de Cubaanse autoriteiten op aan zich te houden aan de beginselen van de PDCA en het Europees Parlement toegang te verlenen tot het land; dringt er in overeenstemming met het beleid van wederkerigheid op aan dat tot die tijd leden van het Cubaanse parlement of van welke Cubaanse nationale delegatie dan ook, de toegang tot het Europees Parlement wordt ontzegd;
8. eist dat de Cubaanse autoriteiten in overeenstemming met de PDCA toegang verlenen aan een delegatie van het Europees Parlement, de EU en de lidstaten en aan onafhankelijke mensenrechtenorganisaties, om juridische processen te volgen en de honderden activisten en gewone Cubanen te bezoeken die nog altijd gevangenzitten vanwege de uitoefening van hun recht op vrijheid van meningsuiting en vergadering;
9. herhaalt zijn oproep aan de Raad om de wereldwijde EU-sanctieregeling voor de mensenrechten (Magnitski-wet van de EU) toe te passen en sancties vast te stellen tegen degenen die verantwoordelijk zijn voor de aanhoudende mensenrechtenschendingen in Cuba, te beginnen met het bestraffen van Miguel Díaz-Canel, als hoogste leider in de commandostructuur van de Cubaanse veiligheidstroepen, alsook andere hooggeplaatste functionarissen binnen de Cubaanse regering;
10. dringt er bij de EU nogmaals op aan artikel 85, lid 3, punt b), van de PDCA in werking te stellen om onmiddellijk een vergadering bijeen te roepen van het Gemengd Comité vanwege de schendingen van de overeenkomst door de Cubaanse regering, die kunnen worden aangemerkt als een “bijzonder dringend geval” dat kan leiden tot de opschorting van de overeenkomst; onderstreept dat hierbij sprake is van aanhoudende en wezenlijke schendingen van de democratische beginselen, en van een veronachtzaming van de fundamentele mensenrechten en fundamentele vrijheden die zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en worden benadrukt in artikel 1, lid 5, van de PDCA; benadrukt dat het feit dat de Cubaanse regering deze overschrijdingen niet aanpakt, ondanks herhaalde oproepen daartoe van het Europees Parlement, zou kunnen leiden tot de opschorting van de overeenkomst;
11. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de regering en de

Nationale Vergadering van de Volksmacht van Cuba, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Commissie, de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de mensenrechten, en de regeringen van de lidstaten van de Gemeenschap van Latijns-Amerikaanse en Caribische Staten.